

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vasi? — Ívamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meirkostnað fyri lýsaran.

Nú hava vit amboðini

Orð og myndir
Dagny Joensen

— enn væntar tó at ein lækni verður settur á röntgendeildini, sigur Johan Djurhuus, yvirlækni

Hósdagin varð nýggjasta tekniska tólið á Landssjúkrahúsinum vist fram fyri almenningin.

Tað er ein CT skannari til at kanna høvd og háls við.

Landssjúkrahúsið hevur fingið kanningartólið til gávus frá Sjóvinnubanka-um, tá stovnurin fylti 50 ár í fjór. Hann kostar, nú hann er settur upp, 2,1 mill. krónur, og hoyrir til á Röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum.

Tað eru yvirlæknarnir Johan Djurhuus og Anders Harbor Ree, sum skulu nýta skannarin, og Sosialurin tosaði við Johan Djurhuus, sum greiðir frá, hvat CT-skannarin skal nýtast til.

— Skannarin kann nýtast til kanning av øllum sjúkum í heila, høvdi og hálsi. Sjúklingurin verður lagdur á eina bæru, sum hoyrir til kanningartólið. Síðan verða röntgenmyndir tiknar, sum á einum datatáli vísa partar av tí sum kannað verður. Upp-tøkan av einari mynd tekur eitt minutt, sum er 10 cm. snið av líkamsparti fyri hvørja upptøku.

Eitt datatol gevur síðan 440.000 upplýsingar um tað petti, sum verður kannað.

Um t.d. heilin skal kannaast, so verða tiknar 10 myndir í ymsum økjum og støddum í heilanum, og síðan verður innsprent eitt slag av jod-evni, sum verður samanlíka við hinar upptøkurnar. Tað verða bert nýttar veikar röntgenmyndir, sum ikki eru

vandamiklar.

tó at vit hava gjørt okkum eina mynd av, hvussu nógv kanningartólið fer at verða brúkt, so vita vit ikki rættuliga talið. Vit meta tó, at umleið 250–400 kanningar verða gjørdar árliga.

Hvørjar sjúkur kann tólið vísa á?

— Tað kann siga nágreiniligt hvar t.d. svullir sita í høvduinum. Um veik blóðok eru. Um áráknútar ella sjúk- ar æðrar eru og um æðrar eru so tunnar, at tær kunnu bresta og geva heilablaðing, umframt at tað eisini vísur um svøllur er í eygu ella kjálkabeinum, bert fyri at siga nøkur dømi.

Tá kanningin er gjørd, hava vit møguleika at savna allar upplýsingar á eina plátu. Hetta er sama slag av teknologi, sum t.d. Ríkishospitalið í Danmark nýtir. Tað hevur týðning, um vit skulu senda ein sjúkling til Danmarkar, at plátan kann koyrast í data-tólið har, sum kann spara læknum um tíðina, tá viðgerðin skal fara fram.

Hetta tólið finst bert á stórum sjúkrahúsum aðra- staðni, og verður roknað við, at 1/4 mill. fólk skal vera grundarlagið, um slikt tól skal útvegast heilsuverkinum.

Av tí at vit í Føroyum liggja so avsiðis, er eingin ivi um, at tað hóast litla fólkatalið hjá okkum, kann spara nógvum sjúklingum, so størri møguleiki er fyri leikidómi. Vit kunnu kanna sjúkur ná-

Skanningartólið líkist eini ovurstóri turkitrumbu, har sjúklingurin bert fær høvðið inn. Datatolini nýta eitt minutt til at framkalla eina mynd, sum gevur 440.000 upplýsingar.

Ein dani legði høvðið til tá almenningurin vitjaði. Johan Djurhuus og Anders Harbor Ree, yvirlæknar, standa á myndini hvør sínu m egin kanningartólið

greiniligari og kunnu byrja viðgerðina beinanvegin.

Kann tað eisini spara liv?

— Ja, tað haldi eg klárt kann verða veruleiki.

A tíðindafundinum varð upplýst, at tað tekur halvan annan tíma at kanna ein sjúk-

ling. Hava tit nógv nógv serkon fólk til slíkar kanningar.

— Nú hava vit tólini, men enn væntar tó at fáa eitt læknastrav lýst leyst afturat á röntgendeildini. Tað er iva- samt, um vit fara at hava

stundir at gera allar tær kanningar sum eru neyðugar við slíkum tóli sum hesum, og tí er tørvur á einum lækna afturat, um nýggja kanningartólið skal nýtast til fulnar, sigur Johan Djurhuus, at enda.

Ein teirra sum í arbeiðnum fær brúk fyri CT skanningartólinum er Arni Olsen, neurologur og yvirlækni í psykiatrisku deild. Her verður møguleiki at kanna, um sálarlig sjúk fólk møguliga hava líkamlig brek í høvdi og heila, sum geva ávis sjúkra- tekin. Á myndini vísir Anders Harbor Ree, yvirlækni, eina plátu, har allir upplýsingar um kanning er koda inn

Johan Djurhuus, yvir- lækni: — Nýggja CT skanningartólið er eitt av teimum mest framkomnu tólunum, sum kann verða ein treyt fyri, at sjúklingar fáa skjóta viðgerð. Møgu- leikin at veita sjúklingum leikidóm er eisini storri, tá vit á henda hátt nágreini- liga kunnu siga, hvat bagir

Meðan ódnin leikar sum ringast, vísir ein løgin fremmandur maður seg á skipi- num: — Gott kvøld, vit eru í ferðalag báðir!
— Gott kvøld...

...men eru tygum sjúkur, tygum eru hvitur sum eitt lak?
— Nei, eg havi tað sera gott!